

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Motedato</i>
	Kommunestyret	

Saksbehandler: Geir Aune

Eierskapsmelding 2015 Bjugn kommune

Vedlegg:

1 Eierskapsmelding 2015 Bjugn kommune

Sakens bakgrunn og innhold:

Vi har behandlet eierskapsmelding for Bjugn kommune ved to ganger tidligere, 2011 og 2013. Det hadde vært en fordel om vi hadde greid en årlig revisjon, men ut i fra omfanget med arbeidet har en måtte nedprioritere dette.

Det kan være nyttig å skille mellom *eierskapspolitikk* og *eierstrategier*.

Med eierskapspolitikk forstår vi de overordnede premisser som kommunen legger til grunn for forvaltning av sine selskaper og eierandeler. Dette innebærer hva slags systemer, retningslinjer og rutiner kommunen skal ha for utøvelse av sitt eierskap. Dette kan omfatte rutiner for rapportering, premisser for valg av styremedlemmer, premisser for valg av selskapsorganisering, premisser for utøvelse av eierskap osv. med andre ord et rammeverk for eierstyring som det vil være fordel at det er bred politisk tilslutning til.

Litt spisst kan det sies at eierskapspolitikken er de krav kommunen setter til seg selv som eier.

Det er viktig for en aktiv eierstyring at det utarbeides en tydelig eierstrategi for hvert enkelt selskap og som tydeliggjør eiers styringssignaler til selskapets styre.

Eierstrategiene vil utøve de prioriteringer og tiltak kommunen har overfor ulike selskaper for å sikre at selskapet ivaretar de målsetninger som eierne har satt. Eiers målsettinger overfor styret klargjøres i eierstrategien. Styret er ansvarlig overfor eieren for oppnådde resultat.

Med eierstrategi menes at eiers interesser er klart formulert og tilgjengelig for selskapet. Enhver eier bør ha et klart formål med å investere i eller etablere et selskap.

I de selskapene hvor vi er en betydelig eier kan det se ut som om kommunen ved kommunestyret ikke har lagt like klare føringer på hva som er målet ved driften. Det blir for KFEne gjennomgått og vedtatt et budsjett og for Kopparn Utvikling AS blir det vedtatt en strategisk næringsplan.

En mulig løsning er å lage et kortfattet bestillingsbrev eller forventningsbrev til de ulike selskapene hvor kommunestyret klargjør hva målet er det /de neste år(ene). Dette vil gi kommunestyret anledning til å diskutere innhold og retning til selskapene og være til hjelp for styret og administrasjonen.

I saksframlegget om strategisk næringsplan blir det trukket fram at det kan bli litt for rundt å arbeide med og problem med å være sikker på at ressursene blir benyttet der det er ønskelig. Sett fra økonomisjefens synspunkt bør det være klare meldinger med et klart beløp på hva som kan benyttes.

I selskap med få og litt større eiere kan det være fornuftig å lage en *aksjonæravtale*. Dette skyldes ikke at det er krav til dette verken etter offentligrettslige regler eller etter aksje-lovgivningen. Derimot er dette en hensiktsmessig måte å regulere forholdet mellom eierne på. For eksempel kan muntlige avtaler om styresammensetningen, hvem som skal ha styre-ledervervet med dobbeltstemme mv med fordel skriftliggjøres for å unngå potensiell konflikt om dette i framtiden.

Enhver eier vil normalt ønske størst mulig grad av kontroll over selskap man er medeier i. Her skiller ikke kommunens interesser seg nevneverdig fra andre eiere. Det er viktig at kommunen mener man har tilstrekkelig god kontroll på sin investering, hva enten dette gjøres gjennom bindende avtaler om fordeling av styre(leder)verv eller gjennom hvem man velger som "sine" styremedlemmer. Det første kan bare gjøres i bindende avtale med den annen aksjonær.

Dette vil blant annet være aktuelt for det nyopprettede selskapet Valsneset Eiendom AS hvor Bjugn sparebank er den andre eieren.

Habilitet er også et forhold som bør nevnes knyttet til styresammensetning. I gitte situasjoner kan styremedlemmer i denne typen datterselskap bli inhabile ved kommunal behandling av saker som gjelder selskapene. Dette er i seg selv et moment for å være varsom med hvilke selskaper ordfører, rådmann mv har styreposisjoner i.

I k.sak 78/2014 ble følgende vedtatt

Administrasjonen får fullmakt til, i forbindelse med eierskapsmeldingen i første kvartal 2015, å vurdere å flytte finanskostnadene i Campus Fosen KF til Bjugn kommune.

Vi ser to hovedløsninger:

- Endre bokføringen
- Flytte lån og eiendeler fra Campus Fosen KF til Bjugn kommune

Endret bokføring

Dersom overføringen ikke skal «vises» som kostnad på kulturfunksjonen må den føres på en annen og gyldig funksjon. Det mest nærliggende vil være å bruke samme funksjon som for renter og avdrag. Ut i fra beskrivelsen i hovedveilederen er dette ikke mulig. Vi har i møtet med Fylkesmannen den 26. mai bedt om at de sjekker hva som er mulig / akseptabelt med en slik løsning.

Dersom man konsekvent benyttet konserntall i KOSTRA skal slike interne føringer bli eliminert. Brukes det derimot kommunetall, vil det se ut som om vi bruker store summer på kultur/idrett og årsaken vil bare være vår måte å organisere kultur og idrettsarbeidet på. Ser vi bare på vår bruk av tallene, vil det være uproblematisk å flytte overføringen til ansvar for renter, men beholde funksjonen. Kulturavdelingens budsjett vil bli redusert med +/- 5,5 mill kroner.

Flytte lån og eiendeler

Dette vil være en mer vidtrekkende løsning hvor Campus Fosen blir en mer rendyrket tjenesteleverandør og kun leier nødvendig areal. Ansvar for bygningsdrift vil da helt og

holdent ligge på kommunen sin driftsavdeling. Campus Fosen kjøper i dag disse tjenestene fra kommunen, så det vil ikke bli noen praktisk endring. Vedlikehold/rehabilitering vil da konkurrere med de øvrige kommunale bygningene/prosjektene. Nedsiden på denne løsningen vil være at det kan bli en større utfordring å få med frivilligheten i driften av anleggene.

Konklusjon

Vi foreslår i første omgang den enkleste metoden som er å endre bokføringen. For å vise kostnadsfordelingen på en best mulig måte foreslås det å splitte opp overføringen i en driftsdel og en finansdel. Dette vil kunne gjøres fra og med inneværende års regnskap/budsjett og være enkel å gjennomføre. Den praktiske løsningen avstemmes med svaret vi får fra Fylkesmannen.

Alternativet er at kommunestyrets medlemmer skjønner og husker bakgrunnen for tallene og er i stand til å forklare det til innbyggere, media, andre som ustanselig stiller spørsmålstegn ved kommunenes store satsing på kultur.

Vurdering:

Kommunestyret bør bli mer aktive eiere i forhold til de heleide selskapene. Det skal utarbeides et kortfattet forventningsbrev til hvert enkelt selskap over hva som er arbeidsordren for neste år. Det bør unngås generelle planer slik Kopparn Utvikling AS har fått i strategisk næringsplan.

Ordførerens/ innstilling:

1. Eierskapsmelding 2015 tas til etterretning
2. Tilskudd til Campus Fosen deles i et driftstilskudd og et finanstilskudd. Rådmannen får fullmakt til å regulere budsjettet tilsvarende.